

Через віки, через роки...

ОДНІЄЮ з найстаріших церков нашого краю є церква Покрова Богородиці в с. Велюнь. Збудована вона була в 1778 році, в другий рік панування на Дубровиччині графів Плятерів, які й звели її за свій кошт. Церква спочатку існувала як уніатська (греко-католицька) і лише на початку XIX століття вона перетворилась на православний храм. У 1868 році він був відремонтований. Гроші на оновлення будівлі жертвували прихожани з навколишніх сіл, що відносились до велюньського приходу. Крім Велюня сюди входили Біла та Лютинськ. Велюньська церква, крім духовного, жила ще й економічним життям. В її власності перебували 3 десятини церковного подвір'я, 49 десятин орної землі та 8 десятин сінокосу. Всю цю власність подарував церкві граф Антоній Плятер.

Ще старшою за Велюньську була церква в Удрицьку, яка, на жаль, знищена вщент пожежею вже в наш час. Називалась вона церква Різдва Богородиці і була збудована в 1814 р. на кошти прихожан. У 1870 р. було проведено оновлювані роботи. Церкві належало озеро та право рубки навколишнього поміщицького лісу. До Удрицької церкви відносились також два приходи: с. Жадень, яке всередині XIX ст. нараховувало 96 дворів, та с. Миляч з 112 дворами.

У церковних джерелах Волинської єпархії згадуються уривчасті відомості про церкву в Сельці. Зокрема відомо, що в селецькій церкві в 70-х роках XIX ст зберігалась чудотворна ікона Св.Миколая. Селецький приход налічував 104 двори і 877 прихожан.

Завершуючи цей короткий опис церков нашого краю, хотілося ще б згадати про один таємний факт з духовної історії Дубровиччини. З народних оповідей та поодиноких документальних згадок відомо, що вверх по течії р.Горинь десь поблизу Берестя існував православний чоловічий монастир. Збудований він був ймовірно в XIV--XV ст одним з князів Ольшанських ще за панування тут князівства Литовського. Міцні стіни монастиря, що розташувався на острові посеред ріки, були надійним притулком для місцевих жителів, які шукали в них захисту від набігів татарських орд з Криму. Під час одного з них монастир був дуже поруйнований, але продовжував жити, а коли Ольшанські перейшли в католицизм і перестали ним опікуватися, він зовсім занепав, а згодом і зник, не збереглось навіть того острова, на якому він існував.

А.БОВГИРЯ,
директор Дубровицького краєзнавчого музею.